

חולין פרק יא ראשית הגז דף קלז

החמישה כבשים 7.5 מנים שהם 187.5 סלעים, חכמים אומרים 'כל שהוא'. ונחלקו בדעת חכמים מהו 'כל שהוא': רב ושמואל אמרו שבסך הכל צריך להיות 60 סלעים ואמר רב שצריך שיתחלק בשווה בחמשת הכבשים, וסברו שהכהן מקבל חלק אחד מ60, ר' יוחנן אמר בשם ר' ינאי שאם יש בסך הכל 6 סלעים חייב לתת מתוכם 5 סלעים לכהן שהוא שיעור קבוע, ר' אלעזר אמר שצריך להפריש אפילו מסלע אחד.

רב ושמואל אמרו שבדיעבד חיטה אחת פוטר מתרומה גדולה את כל התבואה אבל לכתחילה בשאר פירות וירקות שחיובם מדרבנן שיעורו אחד מ60 חוץ מדגן תירוש ויצהר שחיובם מדאורייתא ושיעורם אחד מ40. עוד אמרו שפאה מדאורייתא אין לה שיעור אבל מדרבנן אמרו שלא יפחות מאחד ל60.

אדם שיש ברשותו כמות גדולה של כבשים וצמר ורוצה לחלק ראשית הגז להרבה כהנים לא יפחות לכל כהן וכהן ממשקל 5 סלעים שהוא מתנה חשובה.

מצוות 'ראשית הגז' לתת צמר מכבשים לכהן אינה נוהגת בשיער של שאר בהמות שכתוב **"וראשית גז צאנך תתן לו.. לעמוד לשרת"** ללמד שהמצווה רק בצמר שראוי לבד תכלת בבגדי כהונה לעמוד ולשרת בו. צמר של כבשים משונים שהוא קשה ואינו ראוי לחימום פטור מראשית הגז שכתוב **"ומגז כבשי יתחמם"**.

השוטף כבשים ויורד מהם צמר חכמים אומרים שחייב במתן ראשית הגז, ור' יוסי אומר שפטור משום שדייק את הלשון 'גז' דווקא בסכין, וכן דייק ר' יוסי לשון הכתוב לעניין מצוות השארת לקט בשדה 'ולקט קצירך' ולעניין מצוות השארת פאה 'קציר ארצכם' שרק הקוצר במגל חייב אבל אם ליקט בידו פטור, ומודה ר"י שהמלקט בידו בדבר שדרכו בכך חייב כגון שעקר עדשים או תלש פולים שכתוב 'לקצור' לרבות עוקר 'בקצרך' לרבות תולש.

הגוזז צמר של בהמה אחת פטור מראשית הגז שכתוב **"גז צאנך"**, בית שמאי אומרים שמתחייב מ2 כבשים שכתוב **"ושתי צאן"** ומוכח ששתיים נקראו 'צאן', וב"ה אומרים 5 שכתוב **"חמש צאן עשויות"** ולמדו שחמש צאן 'מעשות' את בעליהם לקיים בהם מצווה של ראשית הגז, ר' ישמעאל ברבי יוסי אמר בשם אביו 4 שכתוב **"וארבע צאן תחת השה"** וכך פסק רבי משום שקיבלו כך במסורת מנביאים האחרונים חגי זכריה ומלאכי, ועוד שהלימוד הוא מפסוק מהתורה ולא מדברי קבלה.

ר' דוסא אמר שבשביל להתחייב בראשית הגז צריך שיהיה על כל כבש 1.5 מנה צמר שהוא 37.5 סלעים (מנה = 25 סלעים), ובכל